

VERSLAG van het vogelkamp op TERSCHELLING,

gehouden van 27 t/m 31 oktober 1971

door de Vogelwerkgroep het Gooi e.o.

Kampleiding: J. Harder en D.A.Jonkers

Verslag: D.A.Jonkers

INLEIDING

Van 27 t/m 31 oktober 1971 werd door de Vogelwerkgroep het Gooi e.o. een vogelkamp op het eiland Terschelling gehouden. Kampdeelnemers waren

de dames:	H.S.de Groot
L.J.Dwars-van Achterbergh	J.Harder
M.W.Heise-Schipper	A.G.Heise
G.R.M.Jonkers-Kemper	D.A.Jonkers
H.W.Reddingius-Schreuder	J.Klein
C.M.Th.I.Rosier	J.A.Reddingius
en de heren:	F.G.Rijnja
A.Bode	C.J.Steenman
W.E.Cohen	Y.S.Vogel
N.J.Dwars	H.P.Vos

Vanaf 27 oktober was de heer J.Harder aanwezig, die op 29 oktober assistentie kreeg van de heer J.Klein; de anderen volgden nog diezelfde dag in de avond.

Opzet van dit kamp was om door middel van gericht waarnemen alle vogelsoorten en aantallen te noteren, een opname te maken van de aantallen vogels, die op de vermelde dagen op het eiland aanwezig waren en aldus meer inhoud aan dit soort kampen te geven. Mede hierdoor hoopte de leiding bij de deelnemers door het zoveel mogelijk op de veldkenmerken en de geluiden te attenderen en testvragen af te vuren, het zelf kritisch waarnemen en noteren te bevorderen. Als tweede opzet was gepland het doen van kleine onderzoekjes; helaas was dit door de beperkte tijd niet mogelijk en moest ook het waarnemen voor het grootste deel op het oostelijk deel van het eiland geschieden.

Teneinde de kampdeelnemers vertrouwd te maken met het eiland werden van tevoren informatiestencils met als bijlage een kaart van Terschelling rondgestuurd. De tekst hiervan was voornamelijk afkomstig uit de Avifauna van Terschelling (Tanis 1963), die ook werd gebruikt om de waarnemingen te toetsen.

EXCURSIES

In totaal werden tien excursies gehouden, te weten:

1. 28 okt. 9.15-14.15 vanaf Oosterend langs de houtsingels ten oosten van het dorp, rond de eendekooien en terug over het wad (J.Harder);
2. 14.15-18.-- door de weilanden van Oosterend tot Hoorn en door de bossen bij Hoorn (J.Harder);
3. 29 okt. 9.30-10.30 Oosterend via Dazen langs de stuifdijk tot paal 21 (J.Harder);
4. 10.30-11-30 via het Biologisch Station langs het strand van paal 18 tot 20 (J.Harder);
5. 12.45-14.45 langs de houtsingels ten oosten van het dorp Oosterend met inbegrip van de Takkenkooi en de Jan Willemskooi (J.Harder en J.Klein);
6. 14.45-17.45 via de Badweg en het Biol. Station over de Bosplaat tot paal 21 (J.Harder en J.Klein);
7. 22.30-23-45 over het wad bij Oosterend (hele groep);
8. 30 okt. 7.---12.-- Oosterend, de eendekooien en de duinen tussen het dorp en de Bosplaat (twee groepen);
9. 14.20-19.-- Bosplaat tot tweede slenk, omgeving Biol. Station (hele groep);

10. 7.---12-05 omgeving Parapluduun, fietspad door de duinen naar Hoorn, richting bos bij Formerrum, Lies, Hoorn, langs de weilanden naar Oosterend (hele groep).

Voorts werden zowel bij aankomst als vertrek door diverse waarnemers notities gemaakt van de aanwezige vogels rond en in de haven.

WAARNEMINGEN

(Aan de met een * gemerkte soorten is ook onder "Aantekeningen" aandacht besteed)

1. ROODHALSFUUT (*Podiceps griseigena*)
31-10: 1 ex. tussen de Spathoek en de Kom.
2. BLAUWE REIGER (*Ardea cinerea*)
28-10: 2 exx. Jan Willemskooi;
30-10: 1 ex. Rimkeskooi; 1 ex. tweede slenk (zat enkele seconden in de top van een struik); 1 ex. Takkenkooi; 2 exx. Jan Willemskooi;
31-10: 1 ex. opvliegend uit een slootje bij het Biol. Station.
3. WILDE EEND (*Anas platyrhynchos*)
Weinig talrijk.
28-10: 2 exx. bij Takkenkooi; min. 50 exx. bij Rimkeskooi;
30-10: totaal slechts 5 exx. rond de kooien;
ca 100 foeragerende exx. op de Bosplaat van paal 22 tot tweede slenk.
4. WINTERTALING (*Anas crecca crecca*)
28-10: 2 exx. boven Takkenkooi; ca 250 exx. in de Rimkeskooi; 250 exx. rondvliegend boven de Jan Willemskooi; 150 exx. in de Horrekooi;
30-10: 70 exx. in de Takkenkooi; ca 20 exx. bij de tweede slenk; 31 exx. invallend in de Jan Willemskooi; 9 exx. bij de Horrekooi; ca 200 exx. overvliegend in zo richting bij Oosterend.
5. SMIENT (*Anas penelope*)
28-10: 100-200 exx. bij de Rimkeskooi;
30-10: ca 350 exx. op het wad t.h.v. de kooien; ca 45 exx. bij de kooien en ca 150 exx. bij de tweede slenk.
6. SLOBEEND (*Anas clypeata*)
30-10: 4 exx. op het wad bij de kooien; ca 40 exx op het wad bij Oosterend; 3 exx. overvliegend bij de Jan Willemskooi in o richting; ca 20 exx. t.h.v. de tweede slenk.
7. PIJLSTAART (*Anas acuta acuta*)
28-10: min. 50 exx. bij de Rimkeskooi;
30-10: ca 150-200 exx. op het wad t.h.v. de kooien; ca 60 exx. bij de tweede slenk.
8. BRILDUIKER (*Bucephala clangula clangula*)
31-10: 1 ex. tussen de Spathoek en de Kom.
9. EIDEREEND (*Somateria mollissima mollissima*)
29-10: 6 exx. aan het strand rustend bij paal 18;
30-10: 1 ♂ in de tweede slenk, deze vogel lag zeer diep in het water en maakte een weinig fitte indruk.
10. MIDDELSTE ZAAGBEK (*Mergus serrator*)
30-10: 1 ♀ overvliegend in de richting van het wad bij de tweede slenk.
11. BERGEEND (*Tadorna tadorna*)
28-10: 1 ex. Horrekooi; ca 100 exx. op het wad t.h.v. de kooien; ca 1200 exx. op het wad t.h.v. de Wierschuur;
30-10: 60 exx. op het wad t.h.v. de kooien;

42 exx. op de Bosplaat in de natte gedeelten bij de tweede slenk.

12. GRAUWE GANS (*Anser anser anser*)
29-10: 87 exx. opvliegend op de Bosplaat t.h.v. paal 21, wegvliegend naar het oosten, ± 18 uur;
30-10: tegen de avond op dezelfde plaats weer gehoord.
13. ROTGANS (*Branta bernicla bernicla*)
28-10: 9 exx. op het wad bij de Wierschuur;
30-10: 's morgens ca 60 exx. en 's middags 9 exx. op het wad bij de Wierschuur; 26 exx. op het wad bij de Jan Willemskooi; ca 45 exx. bij de tweede slenk.
14. RUIGPOOTBUIZERD (*Buteo lagopus lagopus*)
29-10: 1 ex. Bietworteldune naar het westen trekkend.
15. SPERWER (*Accipiter nisus nisus*)
28-10: 1 ex. Rimkeskooi;
30-10: 1 ex. met prooi op de Bosplaat; 2 exx. Jan Willemskooi; 1 ex. jagend loofhoutsingels bij Oosterend; 3 exx. Rimkeskooi
31-10: 1 ex. met prooi Formerumberbos; 1 ex. Hoorn (zie Blauwe kiekendief).
16. HAVIK (*Accipiter gentilis gentilis*)
* 29-10: 1 ex. in westelijke richting trekkend, daarbij achtervolgd door een Zwarte kraai.
17. BLAUWE KIEKENDIEF (*Circus cyaneus cyaneus*)
28-10: 1 ex. Horrekooi;
29-10: 3 exx. Dazenplak (vermoedelijke waarneming); 2 ♀♀ zee-reep bij paal 18;
30-10: 1 ♂ Takkenkooi; 1 ♂ Parapluduun; 1 ♂ duinen aan de zee-kant; 2 ♂ en 6 ♀ in de omgeving van de tweede slenk, veelal in westelijke richting vliegend; 1 ♂ Horrekooi; tegen de avond in het schemerdonker 12 ♂♂ en 3 ♂♂ in zien vallen in een rietveld bij het Parapluduun, voor het slapen gaan werd nog gejaagd op de in het riet zittende Fraters en Baardmezen;
31-10: 1 ex. in gevecht met een Sperwer boven de weilanden ten noorden van Hoorn.
18. TORENVALK (*Falco tinnunculus tinnunculus*)
28-10: 1 ex. ten oosten van Oosterend;
29-10: 1 ex. Dazenplak;
30-10: 1 ex. ten Oosten van Oosterend; 1 ex. Bosplaat; 1 ex. Horrekooi; 2 exx. Rimkeskooi; 1 ex. in gevecht met een Sperwer en een Zwarte kraai Jan Willemskooi.
19. PATRIJS (*Perdix perdix perdix*)
* 30-10: 1 ex. gezien op een pas gerooide aardappelakker bij de Horrekooi.
20. FAZANT (*Phasianus colchicus*)
28-10: 12 exx. rond de kooien;
29-10: 5 exx. Dazenplak;
30-10: 10 exx. Takkenkooi;
31-10: 5 exx. Formerumerkooi.
21. WATERHOEN (*Gallinula chloropus chloropus*)
28-10: 2 exx. Takkenkooi; 1 ex. Jan Willemskooi; min. 10 exx. Rimkeskooi;
30-10: 7 exx. geteld in de onmiddellijke omgeving van de kooien.
22. SCHOLEKSTER (*Haematopus ostralegus ostralegus*)
29-10: 7 exx. op het strand tussen paal 18 en 20;

- 30-10: in totaal 400 exx. geteld op het wad bij de kooien en ca 60 exx. op het wad bij de tweede slenk.
23. KIEVIT (*Vanellus vanellus*)
29-10: ca 15 exx. Dazenplak;
30-10: weinig talrijk op het wad, 37 exx. geteld; 5 exx. bij de Takkenkooi vliegend naar het westen;
31-10: talrijker op de weilanden, tot Formerum vlak langs de weg zeker 80 exx. geteld, enkele zaten zelfs op grasveldjes bij de huizen.
24. ZILVERPLEVIER (*Pluvialis squatarola*)
30-10: 2 exx. op het wad bij de Wierschuur; 6 exx. bij de tweede slenk.
25. GOUDPLEVIER (*Pluvialis apricarius*)
28-10: ca 45 exx. op de weilanden bij Oosterend;
29-10: 4 exx. Dazenplak;
30-10: ca 50 exx. op het wad van de Wierschuur tot de Rimkeskooi; 17 exx. op de Bosplaat van de stuifdijk tot de tweede slenk; ca 35 exx. op het wad bij de tweede slenk;
31-10: ca 40 exx. op de weilanden bij het Biol. Station; min. 300 exx. op de weilanden van Formerum tot Oosterend.
26. BONTBEKPLEVIER (*Charadrius hiaticula*)
29-10: 1 ex. in gezelschap van Drieteenstrandlopers op het strand bij paal 19;
30-10: ca 10 exx. op het wad bij de Jan Willemskooi; 3 exx. bij de tweede slenk.
27. STEENLOPER (*Arenaria interpres interpres*)
31-10: 4 exx. haven van West-Terschelling.
28. WATERSNIP (*Gallinago gallinago gallinago*)
28-10: 3 exx. Rimkeskooi; 2 exx. weilanden bij Oosterend;
29-10: 1 ex. Bosplaat;
30-10: 2 exx. bij de Horrekooi; 2 exx. bij de Jan Willemskooi; 28 exx. op de Bosplaat van paal 22 tot tweede slenk;
31-10: 7 exx. van Formerum tot Oosterend.
29. WULP (*Numenius arquata arquata*)
28-10: 1 ex. Rimkeskooi; 1 ex. op het wad van de Wierschuur tot de Rimkeskooi;
30-10: 4 exx. Jan Willemskooi; min. 80 exx. op de weilanden bij Oosterend; ca 150 exx. op het wad bij de kooien; 43 exx. op het wad bij de tweede slenk.
30. GRUTTO (*Limosa limosa limosa*)
30-10: ca 30 exx. op het wad bij de Jan Willemskooi.
31. ROSSE GRUTTO (*Limosa lapponica lapponica*)
31-10: 3 exx. op het wad bij de haven van West-Terschelling.
32. OEVERLOPER (*Tringa hypoleucos*)
30-10: 1 ex. op het wad bij de tweede slenk.
33. TURELUUR (*Tringa totanus*)
28-10: 2 exx. op het wad bij de Rimkeskooi;
30-10: 9 exx. op de weilandjes langs het wad bij de kooien, waarvan 1 ex. bij de Rimkeskooi, dat het onderste deel van de r. poot + 350° gedraaid had staan; ca 50 exx. langs de tweede slenk, hierbij zaten zeer donkere en naar onze mening forsere exemplaren dan de gewone, mogelijk waren dit vogels van de IJslandse of Groenlandse vorm robusta.
31-10: ca 70 exx. op de Plaat.
34. ZWARTE RUITER (*Tringa erythropus*)
30-10: 1 ex. op het wad bij de Horrekooi.

35. GROENPOOTRUITER (*Tringa nebularia*)
29-10: 1 ex. Bosplaat paal 22;
30-10: 3 exx. tweede slenk; 1 ex. Jan Willemskooi.
36. KANOETSTRANDLOPER (*Calidris canutus canutus*)
28-10: 1 ex. overvliegend Rimkeskooi; 5 exx. op het wad tussen de Rimkeskooi en de Wierschuur;
30-10: ca 20 exx. op het wad tussen de Rimkeskooi en de Wierschuur;
12 exx. op het wad bij de Horrekooi.
37. BONTE STRANDLOPER (*Calidris alpina*)
28-10: 43 exx. op het wad bij de Rimkeskooi;
30-10: ca 300 exx. op het wad bij de Rimkeskooi; 120 exx. (min.) op het wad bij de tweede slenk.
38. DRIETEENSTRANDLOPER (*Calidris alba*)
29-10: 17 exx. op het strand tussen paal 18 en 20;
30-10: 2 exx. op het wad bij de Jan Willemskooi.
39. KEMPHAAN (*Philomachus pugnax*)
30-10: 2 exx. bij de tweede slenk.
40. KLUUT (*Recurvirostra avosetta*)
30-10: 48 exx. t.h.v. de tweede slenk, waaronder enkele duidelijk eerstejaarsvogels;
31-10: ca 70 exx. op de Spathoek.
41. GROTE MANTELMEEUW (*Larus marinus*)
29-10: ca 250 exx. als groep op het strand tussen paal 18 en 20 samen met Zilvermeeuwen;
30-10: idem maar dan nog 40 exx.; 12 exx. boven de Bosplaat gezien.
42. KLEINE MANTELMEEUW (*Larus fuscus*)
30-10: 9 exx. op de Bosplaat.
43. ZILVERMEEUW (*Larus argentatus argentatus*)
29-10: ca 40 exx. (zie Grote mantelmeeuw);
30-10: ca 30 exx. vanaf Oosterend tot de tweede slenk.
44. STORMMEEUW (*Larus canus canus*)
30-10: 69 exx. geteld van Oosterend tot de tweede slenk; ca 35 exx. t.h.v. de kooien.
45. KOKMEEUW (*Larus ridibundus*)
29-10: ca 10 exx. langs het strand;
30-10: ca 40 foeragerende exx. 's morgens op het wad; 4 exx. 's middags tot de tweede slenk.
46. HOLENDUIF (*Columba oenas oenas*)
30-10: 13 exx. bij de Jan Willemskooi op een hoogte van ca 80 m naar het zuidwesten trekkend; 1 ex. in de omgeving van de Takkenkooi vliegend van noord naar zuid.
47. HOUDUIF (*Columba palumbus*)
28-10: 8 exx. ter hoogte van Oosterend trekken naar het zuiden;
30-10: groepen van resp. 47, 3 en 15 exx. op een hoogte van ca 80 m naar het oosten vliegend in de omgeving van de kooien; een groep van 34 exx. idem naar het westen; 14 exx. werden foeragerend aangetroffen op de weilanden bij de kooien; een groep van 7 exx. vliegend naar het westen bij de Takkenkooi;
31-10: 10 exx. in het Formerumberbos.
48. TURKSE TORTEL (*Streptopelia decaocto*)
31-10: 1 ex. in Lies.
49. VELDLEEUWERIK (*Alauda arvensis arvensis*)
28-10: 3 exx. ten oosten van Oosterend vliegend naar het oosten; 1 ex. idem naar het westen; 2 exx. bij de Takkenkooi vliegend naar het oosten; 1 ex. idem bij

- de Jan Willemskooi;
 30-10: 4 exx. vliegend naar het zuidwesten bij de Takkenkooi; 5 exx. naar het oosten bij de Rimkeskooi; 8 exx. naar het westen boven de Bosplaat (hierbij enkele zingende exemplaren); 16 exx. naar het westen bij Oosterend.
50. STRANDLEEUWERIK (*Eremophila alpestris flava*)
 30-10: 4 exx. foeragerend in het duin bij Oosterend; na enkele minuten vlogen zij weg in oostelijke richting.
51. GRASPIEPER (*Anthus pratensis*)
 28-10: 4 exx. bij de Takkenkooi vliegend naar het westen; 2 exx. bij de Rimkeskooi naar het oosten;
 29-10: 7 exx. Dazenplak; ca 10 exx. aan het begin van de stuifdijk t.h.v. paal 20;
 30-10: 73 exx. in totaal rond de kooien, zowel in het duin als met enkele tientallen op de weilanden; 54 exx. 's middags op de Bosplaat verspreid;
 31-10; 20 exx. in een groep in de duinen bij het Biol. Station.
52. OEVERPIEPER (*Anthus spinoletta littoralis*)
 28-10: 2 exx. op de weilanden bij Oosterend;
 29-10: 1 ex. aan het begin van de stuifdijk;
 30-10: 12 exx. in de omgeving van de tweede slenk langs de aanspoelselranden.
53. KLAPEKSTER (*Lanius excubitor excubitor*)
 28-10: 1 ex. opvliegend uit de braamstruiken bij de houtsingels ten oosten van Oosterend.
54. WINTERKONING (*Troglodytes troglodytes troglodytes*)
 28-10: ca 10 exx. in de houtsingels ten oosten van Oosterend; 1 ex. bij de Rimkeskooi;
 30-10: 1 ex. bij de Takkenkooi; 7 exx. rond de andere kooien;
 31-10: 1 ex. in de duindoorns langs het fietspad van het Biol. Station naar Hoorn;
 1 ex. in het Formerumberbos.
55. HEGGEMUS (*Prunella modularis modularis*)
 28-10: 1 ex. in de houtsingels ten oosten van Oosterend;
 29-10: 1 ex. bij de Jan Willemskooi;
 4 exx. rond de kooien en in Oosterend, waarvan 1 ex. nog zingend.
56. GROTE LIJSTER (*Turdus viscivorus viscivorus*)
 30-10: 1 ex. ten oosten van Oosterend; 1 ex. in Oosterend.
57. KRAMSVOGEL (*Turdus pilaris*)
 28-10: 3 exx. t.h.v. Oosterend vliegend naar het oosten; 24 exx. bij de Takkenkooi naar het westen; 3 exx. idem naar het oosten; 1 ex. bij de Rimkeskooi;
 29-10: 1 ex. Dazenplak; ca 150 exx. rondvliegend boven de duinen ten westen van de Badweg (Bietworteldune);
 30-10: 60 trekkende exemplaren in z.w. richting geteld in een telling van 7.00 tot 9.00 uur; 4 exx. bij de Takkenkooi naar het oosten vliegend; op de Bosplaat 2 door roofvogels geslagen exemplaren gevonden.
58. ZANGLIJSTER (*Turdus philomelos*)
 28-10: 1 ex. op de weilanden ten oosten van Oosterend;
 30-10: 1 ex. bij de Rimkeskooi naar het oosten vliegend; 4 exx. gehoord bij de andere kooien; 1 ex. in de houtsingels bij Oosterend; 3 exx. in het dorp zelf.
59. KOPERWIEK (*Turdus iliacus iliacus*)
 28-10: 25 + 20 exx. ten oosten van Oosterend trekken naar het oosten; 4 + 10 + 5 exx. idem naar het westen; 5 exx. bij de Takkenkooi naar het oosten; 6 exx. bij de Horrekooi naar het oosten;

- 29-10: 40 exx. in de omgeving van Dazenplak. Sterke nachttrek tot op een hoogte van ongeveer een km uit de dijk over het wad bij Oosterend;
- 30-10: 20 + 15 + 20 exx. in de ochtendschemer bij de kooien naar het oosten; 101 exx. verspreid laag overvliegend in de duinen bij de kooien ('s ochtends); 1 ex. met lamme vleugel bij de Takkenkooi; 2 exx. aan roofvogels ten prooi gevallen vogels werden gevonden; 40 exx. tegen de avond ten oosten van Oosterend uit de struiken opvliegend en aan de trek beginnende vogels waargenomen.

60. MEREL (*Turdus merula merula*)

- 28-10: 23 exx. rond de kooien;
- 29-10: 2 exx. bij de Dazenplak;
- 30-10: 5 exx. bij de Takkenkooi; 4 exx. naar het oosten vliegend bij de Rinkeskooi; 10 exx. ten noorden van de kooien; 6 exx. in het dorp Oosterend en in de houtsingels;
- 31-10: 5 exx. Formerumsebos; 6 exx. in de houtsingels en tuinen in Formerum; 4 exx. in Lies; 8 exx. langs de weg naar Oosterend; 8 exx. op de weilanden.

61. ROODBORST (*Erithacus rubecula rubecula*)

- 28-10: 13 exx. vanaf Oosterend langs de kooien;
- 30-10: 26 exx. gehoord of gezien bijna alle in loofhoutbosjes rond de kooien en bij Oosterend en zelfs in duindoornstruwelen, enkele exemplaren zelfs zingend; 3 exx. foeragerend in de tuinen van de boerderijen in het dorp;
- 31-10: 27 exx. genoteerd tijdens de fietstocht.

62. TJIFTJAF (*Phylloscopus collybita collybita*)

- 28-10: 1 ex. in de houtsingels ten oosten van Oosterend, vermoedelijke waarneming, alleen de roep gehoord.

63. GOUDHAANTJE (*Regulus regulus regulus*)

- 28-10: 5 exx. bij de Rinkeskooi;
- 30-10: 17 exx. in totaal rond de kooien en in de houtsingels; 8 exx. langs fietspad naar Oosterend;
- 31-10: 15 exx. Hoornsebos; 21 exx. Formerumberbos.

64. VUURGOUDHAANTJE (*Regulus ignicapillus ignicapillus*)

- 29-10: 1 ex. houtsingels ten oosten van Oosterend; 2 exx. bij de Jan Willemskooi;
- 30-10: 3 exx. bij de Takkenkooi; 4 exx. bij de Jan Willemskooi.

65. KOOLMEES (*Parus major major*)

- * 28-10: Zeer algemeen in de houtsingels ten oosten van Oosterend, tenminste 100 exx., hiervan 73 exx. trekken in oostelijke richting;
- 29-10: 3 exx. Dazenplak;
- 30-10: 20 exx. in de duinen en bij de kooien; 1 ex. op het wad op ca 400 m uit de kust op een paal zittend; 8 exx. in de tuinen bij Oosterend;
- 31-10: 21 exx. in Formerumberbos; in een troep samen met Pimpelmees en Zwarte mees.

66. PIMPELMEES (*Parus caeruleus caeruleus*)

- 28-10: 3 exx. houtsingels bij Oosterend; 2 exx. Jan Willemskooi;
- 30-10: 1 ex. bij de Takkenkooi;
- 31-10: 7 exx. Formerumberbos.

67. ZWARTE MEES (*Parus ater ater*)

- 29-10: 2 exx. foeragerend in de houtsingels ten oosten van Oosterend;
- 30-10: 4 exx. bij de Takkenkooi;
- 31-10: 4 exx. in Formerumberbos.

68. STAARTMEES (*Aegithalos caudatus europeus*)

- 31-10: 1 ex. gehoord in Formerumberbos.
69. BAARDMANNETJE (*Panurus biarmicus biarmicus*)
 29-10: 9 exx. in rietveldje langs de stuifdijk t.h.v. paal 20-21; vlogen later in oostelijke richting;
 30-10: zeker 6 exx. in rietveld bij paal 19 t.h.v. Parapluduun.
70. BOOMKRUIPER (*Certhia brachydactyla megarhynchos*)
 31-10: 1 ex. Formerumberbos.
71. GEEELGORS (*Emberiza citrinella citrinella*)
 30-10: 6 exx. geregeld foeragerend aan de duinkant bij de boederijen van Oosterend;
 31-10: idem.
72. RIETGORS (*Emberiza schoeniclus schoeniclus*)
 29-10: 1 ex. bij Dazenplak;
 30-10: 8 exx. rond de kooien; 3 exx. in rietveld bij Parapluduun; 6 exx. rond de tweede slenk, waarvan 1 exemplaar in gezelschap van een Keep (♀) in z.w. richting wegvloog.
73. GROENLING (*Chloris chloris*)
 29-10: 30 exx. foeragerend in de struiken Dazenplak; 11 exx. bij de Jan Willemskooi;
 30-10: 3 exx. bij Papaluduun;
 31-10: 2 exx. Formerumberbos.
74. SIJS (*Carduelis spinus*)
 28-10: 20 exx. bij de houtsingels ten oosten van Oosterend, vliegend in oostelijke richting; 49 exx. bij de kooien; 40 exx. bij Oosterend; 20 exx. bij Hoorn;
 29-10: 6 exx. in de houtsingels bij Oosterend; 18 exx. bij de Jan Willemskooi; tijdens beide excursies 34 exx. gehoord of gezien.
 31-10: 2 exx. Formerumberbos.
75. KNEU (*Carduelis cannabina cannabina*)
 28-10: ca 50 exx. foeragerend op zeekraal samen met enkele Kepen, Vinken, Veldleeuweriken en Graspiepers; 2 exx. in de houtsingels bij Oosterend;
 30-10: 4 exx. op grasland bij de Jan Willemskooi samen met ca 40 Fraters; 2 exx. overvliegend bij het fietspad.
76. FRATER (*Carduelis flavirostris flavirostris*)
 30-10: ca 40 exx. foeragerend op zeekraal bij de tweede slenk; 4 exx. tussen de Kneuen (zie aldaar); 8 exx. gehoord in het rietveld bij Parapluduun.
77. BARMSIJS (*Carduelis flammea*)
 30-10: 12 exx. gehoord en gezien in de omgeving van de kooien;
 31-10: 1 ex. in de elzensingels bij het Formerumberbos.
78. GOUDVINK (*Pyrrhula pyrrhula*)
 30-10: 1 ex. gehoord en later gezien in een duinpan bij de Horrekooi, dit exemplaar kwam uit oostelijke richting aanvliegen;
 31-10: 3 exx. in de loofhoutsingels bij het Formerumberbos.
79. VINK (*Fringilla coelebs coelebs*)
 28-10: ca 40 exx. bij de houtsingels ten oosten van Oosterend vliegend in oostelijke richting; ca 50 exx. bij de Takkenkooi foeragerend op akkertjes en in de singels; 30 exx. idem vliegend in oostelijke richting; 6 exx. bij de Jan Willemskooi vliegend in oostelijke richting; 20 exx. bij de Horrekooi idem;
 29-10: 3 exx. Dazenplak; 4 exx. bij Oosterend vliegend in oostelijke richting;
 30-10: 23 exx. bij de Takkenkooi vliegend in westelijke richting; 26 exx. richting zuidoost; 20 exx. richting

- oost; 19 exx. bij de Rimkeskooi;
31-10: 23 exx. in het Formerumberbos.
80. KREEP (*Fringilla montifringilla*)
28-10: 20 exx. foeragerend op elzen en berken in de houtsingels ten oosten van Oosterend; 10 exx. bij de Takkenkooi; 2 exx. bij de Horrekooi;
30-10: 2 exx. vliegend in oostelijke richting bij de Takkenkooi; 35 exx. foeragerend idem; 8 exx. bij de Rimkeskooi; 53 exx. vliegend in zuidwestelijke richting bij de Jan Willemskooi;
31-10: ca 20 exx. laag in de zware mist overtrekkend in westelijke richting bij het Parapluduun; 3 exx. Hoornsebos; 1 ex. Formerumberbos.
81. HUISMUS (*Passer domesticus domesticus*)
In alle dorpen algemeen.
82. RINGMUS (*Passer montanus montanus*)
30-10: 20-25 exx. bij de Takkenkooi; 8 exx. bij Oosterned; ca. 30 exx. bij Oosterend uit westelijke richting komend, foeragerend op een akkertje en doorvliegend naar het oosten.
83. SPREEUW (*Sturnus vulgaris vulgaris*)
28-10: 30 exx. bij Oosterend vliegend richting oost; 13 exx. bij Jan Willemskooi richting oost;
29-10: 20 exx. bij stuifdijk paal 20 richting oost; ca 1000 exx. op de Bosplaat t.h.v. paal 21;
30-10: 5 exx. bij de Takkenkooi richting oost; 820 exx. idem richting west; min. 3000 exx. op de Bosplaat bij de tweede slenk.
84. ZWARTE KRAAI (*Corvus corone corone*)
28-10: 3 exx. Oosterend; 6 exx. Takkenkooi, richting west; 18 exx. idem richting oost; 5 exx. bij de overige kooien;
29-10: 4 exx. Dazenplak; 1 ex. op het strand bij paal 18;
30-10: 4 exx. bij de Takkenkooi; 4 exx. bij de Rimkeskooi; 4 exx. bij de stuifdijk; 5 exx. bij de Wierschuur;
31-10: 2 exx. Formerumberbos.
85. BONTE KRAAI (*Corvus corone corvix*)
28-10: 1 ex. houtsingels ten oosten van Oosterend; 8 exx. bij de Takkenkooi richting oost;
29-10: 1 ex. Dazenplak;
30-10: 3 exx. bij de Takkenkooi; 7 exx. idem richting west-zuidwest.
86. KAUW (*Corvus monedula spermologus*)
30-19: 3 exx. bij de Wierschuur.
87. EKSTER (*Pica pica pica*)
30-10: 2 exx. Badweg; 2 exx. bij de Takkenkooi.
88. VLAAMSE GAAI (*Garrulus glandarius glandarius*)
30-10: 1 ex. bij Oosterend van oost naar west; 1 ex. in de houtsingels bij Oosterend;
31-10: 8 exx. in het Formerumberbos.

WEERSOMSTANDIGHEDEN

Het weerbeeld gedurende de dagen dat het kamp werd gehouden vertoonde over het algemeen geen afwijkingen van dat van de rest van het land.

Op 27 oktober was het zicht de gehele dag goed; de temperatuur kwam niet boven de 10° C.; de lucht was onbewolkt; de wind had een kracht, die overeen kwam met de aanduiding 1 - 3 op de schaal van Beaufort.

Evenzo was dit het geval op 28 oktober.

Op 29 oktober was de wind iets toegenomen tot een windkracht 3 - 4 en kwam uit zuidoostelijke richting; de temperatuur was ca 13° C. 's Nachts - vooral op 29 oktober - was de hemel onbewolkt en scheen de maan; in de ochtend van 30 oktober bleek het gevoren te hebben. Die dag kwam de temperatuur niet boven de 12° C.; het zicht varieerde van heilig in de ochtenduren tot vrij helder en goed op de rest van de dag; de wind kwam overeen met die van de vorige dag en de zon zorgde er voor dat de bewolking niet te zwaar bleef. Tegen de avond begon de mist op te komen, wat de volgende morgen duidelijk te merken was, want het zicht bedroeg toen niet meer dan 200 m. De wind was gedraaid naar zuidwest; de windkracht was 1 - 2. De mist bleef tot in de middag hangen en zorgde er voor dat de temperatuur niet boven de 9° uit kwam.

HOOG- EN LAAGWATERTABEL

datum:	hoog:	laag:
27 oktober	1.39 13.57	7.43 20.02
28 oktober	2.28 14.59	8.45 21.21
29 oktober	3.51 16.32	10.13 -
30 oktober	5.25 18.06	23.48 11.43
31 oktober	6.50 19.20	0.17 12.59

AANTEKENINGEN

Uit de waarnemingen blijkt dat er totaal 88 soorten vogels zijn waargenomen. Vergelijking met de Avifauna van Terschelling leert ons, dat er bij enkele van de door ons waargenomen soorten opmerkingen zijn te maken. Vele van deze opmerkingen zullen wellicht zijn achterhaald, immers tussen de verschijning van de Avifauna en het vogelkamp ligt een periode van 8 jaar, een tijd, waarin het eiland door vele vogelaars zal zijn bezocht. In dit licht bezien vormt dit verslag een kleine, naar wij hopen positieve, bijdrage tot de avifauna van dit eiland.

Tot 1962 waren er 12 waarnemingen van de HAVIK bekend; vermoedelijk zullen er sindsdien meer zijn waargenomen.

Tanis vermeldt in zijn Avifauna dat de PATRIJS in recente jaren moet zijn ingevoerd; wanneer is niet bekend.

De KOOLMEES wordt als onregelmatige doortrekker in kleine groepjes beschreven; topjaren met enkele honderdtallen waren 1957 en 1960. Niet alleen op Terschelling maar over het gehele land was er sprake van een mezeninvasie. Deze vogels kwamen vnl. uit de Baltische landen, waar het broedseizoen 1971 uitzonderlijk goed was; deze bewering wordt gestaafd door de ringvangsten of vondsten van de in die streken geringde vogels.

De GOUDVINK behoort tot de vrij zeldzame bezoekers van het eiland; mogelijk behoort de door ons waargenomen vogel tot de noordelijke vorm *Pyrrhula pyrrhula pyrrhula*. Bewijzen hiervoor ontbreken echter. Opmerkelijk is dat over het gehele land veel Goudvinken zijn gezien.

+ _ + _ + _ + _ + _ + _ +

SITUATIESCHETS VAN DE BLAUWE KIEKENDIEVENSLAAPPLAATS
IN EEN RIETVEELD OP TERSCHELLING-OOST

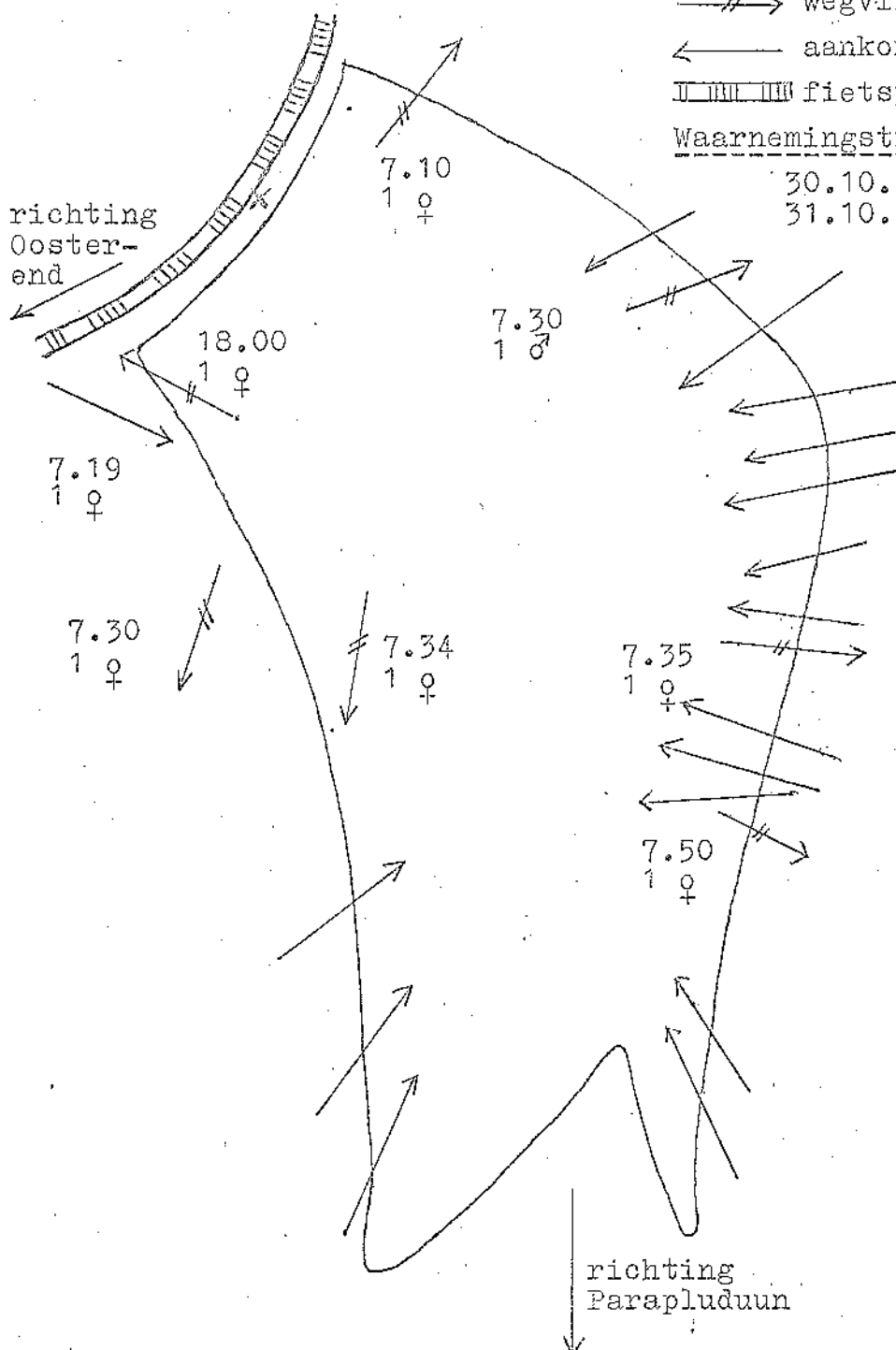
Legenda:

Schaal: 1 : 2500

- × waarnemingsplaats
- ↔ wegvliegende vogels
- ← aankomende vogels
- ||||| fietspad t.h.v. paal 19.4

Waarnemingstijd:

30.10.71: 17.30 - 18.10 u.
31.10.71: 7.-- - 8.05 u.

Bosplaat

30.10.71:
inkomend: 14 exx.
uitgaand: 1 ex. (♀)

31.10.71:
uitgaand: 6 exx.
inkomend: 1 ex.